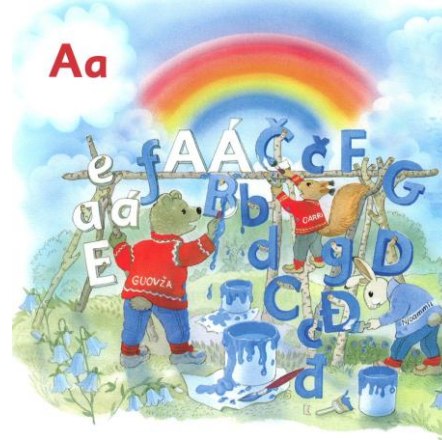

Kuva Salli Parikka, kirjasta Oahptii Ingá: Áppes, Min meahci máidnasat.

Sää'mkiöl da sää'mkiöl'laž mátt'tõs Lää'ddjânnmest

Vuáittmõõžžin sää'mkiöl da sää'mkiöl'laž mátt'tõs se šidtteet vuáddmátt'tõs- da lookkjiškooul-laa'jijn, mátt'tõs- da kulttuurministeria meärrõõžžin da mátt'templaan vuádain. Viõggâst áarrai vuáittmõõžž kuá'skke pukid kolmm sää'mkiöl: aanar-, nuõrtsää'm- ja tá'vvsää'mkiõlid.

Sä'mmlai dommvuu'd koo'ddin školul lij õõlgtum riáššâd sää'mkiöl silttee'ji školulnee'kġi vuáddmátt'tõõzz vä'ldduvá'zzin sää'mkiõlin. TakaiVue'jjest tøn mie'rren lij, što školulnee'kġest lij vuõiggâdvuõtt vuážžâd vuáddmátt'tõõzz uu'ccmõsân bie'll sää'mkiõlin. Lookkjiškooulâst da ämmatlaž školultõõžžâst sää'mkiõllsâž mátt'tõs lij še vuáittmõõžžâst. Lää'ssen dommvuu'dest lij vuáittmõõš lookkâd sää'mkiöl da vee'res kiõl mátt'temaunnisid vuáddmátt'tõõžžâst, lookkjiškooulâst da ämmatlaž školultõõžžâst.

Sä'mmlai dommvuu'd koo'ddi áalgbeä'lnn lij vuáittmõõš vuážžâd sää'mkiöl mátt'tõõzz, leá'sa mátt'tõõzz riáššmõõš ooudald spesial aktiiv-vuõð! Mátt'tõõzz riášžâst á'lddmátt'tõsân da še virtual'lânji. Tuái'mme tän-nalla: Jõs haa'lääk sää'mkiöl mátt'tõõzz, uu'd alttõõzz jiijjad rehtra. Vuáitak láa'ssen vä'ldded õhttvuõð sää'mtee'gġ školul'jem- da mátt'tem-materialkontra info@samediggi.fi, kää'tt veä'kġad mátt'tõõðjid, puärrisid da školultõõžž riáššjid mátt'tõõzz äiggavuážžmõõžžâst.

Pä'jjmátt'tõõtti-tu'ikġõõžžâst lij vuáittmõõš spraadõõttâd sää'mkiöl jie'nkiõl le'be vee'res kiõl tee'st. Sää'mkiöl lookkjiškooulkuursid lij vuáittmõõš spraadõõttâd še virtual'lânji. Sä'mmlai dommvuu'd koo'ddi áalgbeä'lnn lookkjiškooulâst lookki vuái'tte kiõõõõd máttjemtarjjumuužž sää'mvuu'd školul'jemkõõskõõžž virtualškooulâst www.sogsakk.fi da láa'ssen sää'mkiöl kuursi riáššmõõžž e-lookkjiškooulâst www.elukio.fi. Lookkjiškooulkuursi spraadõõttâmvuáittmõõžž vuáitt kõõõõd še sä'mmlai dommvuu'd koo'ddi lookkjiškooulin, koin liä virtualmátt'tõõði piirree'jji.

Sää'mvuu'd školul'jemkõõskõs reášš piirree'jji obb lookkâmpââi pi'stti á'lddškooul'tõõžž aanar-, nuõrtt-sää'm- da tá'vvsää'mkiõlin, www.sogsakk.fi.

Lää'ddjânnam kolmmen universitee'ttin lij vuáittmõõš mátt'tõõttâd sää'mkiöl:
<http://www oulu.fi/giellagasinstituutti/>, www ulapland.fi, <http://www helsinki.fi/sup/>.

Saamen kielen ja saamenkielinen opetus Suomessa

Mahdollisuuksista saamen kielen ja saamenkieliseen opetukseen säädetään perusopetus- ja lukiola-eissa, opetus- ja kulttuuriministeriön määräyksissä ja opetussuunnitelman perusteissa. Voimassa-olevat mahdollisuudet koskevat kaikkia kolmea saamen kieltä: inarin-, koltan- ja pohjoissaamea.

Saamelaisten kotiseutualueen kunnissa koulu on velvollinen järjestämään saamen kieltä osaavien oppilaiden perusopetuksen pääosin saamen kielellä. Käytännössä se tarkoittaa perusopetuksen oppi-laalle oikeutta saada opetuksesta vähintään puolet saamen kielellä. Lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa saamenkielinen opetus on myös mahdollista. Lisäksi kotiseutualueella on mahdollista lukea saamea äidinkielen ja vieraan kielen oppiaineina perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa.

Saamelaisten kotiseutualueen kuntien ulkopuolella on mahdollista saada saamen kielen opetusta, mutta opetuksen järjestäminen edellyttää erityistä aktiivisuutta! Opetusta järjestetään sekä lähiope-tuksena että virtuaalisesti. Toimi näin: Jos haluat saamen kielen opetusta, esitä pyyntösi oman kou-lun rehtorille. Voit lisäksi ottaa yhteyttä saamelaiskäräjien koulutus- ja oppimateriaalitoimistoon info@samediggi.fi , joka auttaa opiskelijoita, vanhempia ja koulutuksen järjestäjiä opetuksen ai-kaansaamisessa.

Ylioppilastutkinnossa on mahdollista suorittaa saamen kielen äidinkielen tai vieraan kielen koe. Saamen kielen lukiokursseja on mahdollista suorittaa myös virtuaalisesti. Saamelaisten kotiseutu-alueen kuntien ulkopuolella lukiota käyviin kannattaa seurata opintotarjontaa saamelaisalueen kou-lutuskeskuksen virtuaalikoulussa www.sogsakk.fi ja lisäksi saamen kielen kurssien järjestämistä e-lukiossa www.elukio.fi . Lukiokurssien suorittamismahdollisuutta voi kysyä myös saamelaisten kotiseutualueen kuntien lukioista, joilla on virtuaaliopiskelijoita vuosittain.

Saamelaisalueen koulutuskeskus järjestää vuosittain koko lukuvuoden mittaisen lähikoulutuksen inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kielissä, www.sogsakk.fi .

Suomen yliopistoista kolmessa on mahdollista opiskella saamen kieltä:
<http://www.oulu.fi/giellagasinstituutti/> , www.ulapland.fi , <http://www.helsinki.fi/sup/> .